

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14Cob/61/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118206842
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5118206842.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Erika Vargu, v sporovej právnej veci žalobcu: TATRA SPC21, s.r.o., so sídlom Velehradská 33, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 45 363 901, zastúpeného spoločnosťou: advokátska kancelária Geško s.r.o., so sídlom Velehradská 33, 821 08 Bratislava, IČO: 36 740 101, proti žalovanému: Stredoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, IČO: 36 442 151, zastúpenému zástupcom Advocatur Gémeš, Filipová & Partner AG, so sídlom Städtle 17, 9490 Vaduz, Lichtenštajnské kniežatstvo, právna forma: akciová spoločnosť, číslo zápisu: FL-0002.539-075-9, zahraničná osoba konajúca na území SR organizačnou zložkou BOOM & SMART Slovakia, so sídlom Dolná 370/6A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 53 096 428 - organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia 20.797,97 Eur, v štádiu konania o odvolaní žalovaného v podaní zo dňa 26.11.2018 proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 18Cb/107/2018-160 zo dňa 2. novembra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 18Cb/107/2018-160 zo dňa 2. novembra 2018 v napadnutom výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 20797,97 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 20797,97 Eur od 23.05.2018 do zaplatenia, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania m e n í tak, že žalobu žalobcu o zaplatenie 20.797,97 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 20.797,97 Eur od 23.05.2018 do zaplatenia z a m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na plnú náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 20.797,97 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 20.797,97 Eur od 23.05.2018 až do zaplatenia, a to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, žalobu zamietol v časti uplatnených úrokov z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 20.797,97 Eur za obdobie od 23.06.2016 do 22.05.2018 a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Dňa 17.04.2018 bola Okresnému súdu Žilina doručená žaloba, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy v celkovej výške 20.797,97 Eur s príslušenstvom. Svoj nárok odôvodnil tým, že žalobca je výrobcom elektriny. Žalobca zaplatil žalovanému na základe vystavených faktúr sumu 20.797,97 Eur za prístup do distribučnej sústavy týkajúcu sa zariadenia žalobcu za rok 2014 a to napriek tomu, že žalobca s ním nemá uzavretú zmluvu o prístupe. Platby bez platne uzatvorenej zmluvy sú s poukazom na nález

ÚS SR PL. ÚS 17/2014-132 zo dňa 22.06.2016 protiústavné a tak došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného na úkor žalobcu.

3. Okresný súd mal zistené, že žalobca je výrobcom elektriny pripojeným do distribučnej sústavy žalovaného v zariadení na výrobu elektriny umiestnený na parc. KNC č. 490/18 a 490/21, k.ú. W., uvedené do prevádzky dňa 11.05.2011. Dané skutočnosti medzi stranami konania boli nesporné.

4. Medzi stranami bolo nesporné, že žalobca zaplatil žalovanému na základe vystavených faktúr sumu 20.797,97 Eur za prístup do distribučnej sústavy týkajúce sa zariadenia žalobcu za rok 2014 a to tak, že žalovaný vykonal jednostranný zápočet faktúr za 1/201-11-2014 a faktúru za 12/2014 žalobca uhradil prevodom z bankového účtu, čo žalovaný pred súdom nenamietal, dokonca to výslovne potvrdil, že zápočtom a prevodom došlo k úhrade poplatku za prístup v roku 2014 v celkovej výške 20.797,97 Eur.

5. Žalobca poukázal na to, že žalovaný mu účtoval poplatok za prístup do distribučnej sústavy na základe § 26 ods. 23 vyhl. č. 221/2013 Z.z. ÚRSO, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike, a to napriek tomu, že žalobca s ním nemal uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy. Poukázal na nález ÚS SR PL. ÚS 17/2014 z 22.06.2016, podľa ktorého časť daného ustanovenia nie je v súlade s Ústavou SR. Predmetná časť ustanovenia stanovovala povinnosť výrobcov elektriny platiť platbu za prístup do distribučnej sústavy aj v prípadoch, keď im takáto služba nebola dodávaná a ani sa zmluvne nezaviazali za takýto prístup platiť. Platby za tieto služby, vzhľadom na neexistenciu uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny medzi žalobcom a žalovaným, nemajú právny dôvod. Žalobca so žalovaným neuzavrel zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny (zmluvný typ je upravený ustanovením § 26 ods. 2 zákona o energetike), na základe ktorej by sa zaviazal zaplatiť cenu za poskytnutie distribučných a súvisiacich služieb. Preto má za to, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu vo výške 20.797,97 Eur. Žalovaný ničím nepreukázal, že zo strany žalobcu dochádza k využívaniu distribučnej sústavy takým spôsobom, že by boli naplnené podstatné náležitosti § 26 ods. 5 cit. zákona, teda nejaké faktické využívanie sústavy podľa zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny.

6. S poukazom na § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 456 Občianskeho zákonníka, § 458 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 34 Občianskeho zákonníka, § 266 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 369 ods. 1, 2, 3 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z. a vykonané dokazovanie, okresný súd žalobe čiastočne vyhovel.

7. V zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 17/2014-132 zo dňa 22.06.2016, právna úprava platby za prístup do distribučnej sústavy je neústavná. Podľa Ústavného súdu SR povinnosť výrobcov elektriny uhrádzať platbu za prístup do distribučnej sústavy môže vzniknúť len na základe uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a Úrad pre reguláciu sieťových odvetví nebol splnomocnený na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým by ustanovil výrobcom elektriny povinnosť platiť platbu za prístup do distribučnej sústavy aj v prípade, že títo nemajú uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy. Toto rozhodnutie bolo dňa 21.07.2016 publikované v Zbierke zákonov, čím sa stalo všeobecne záväzným. Ústavný súd SR v konaní o súlade predpisu dňa 22.6.2016 nálezom rozhodol tak, že vyslovil nesúlad napádanej právnej úpravy platby za prístup s čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky a v spojení s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Na základe rozhodnutia Ústavného súdu SR, ustanovenie § 26 ods. 23 Vyhlášky stratilo účinnosť v časti „a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny.“ Ústavný súd SR jednoznačne konštatoval, že je neústavné, aby výrobca elektriny bol povinný platiť platbu za prístup do distribučnej sústavy v prípade, ak nemá uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy. Ústavný súd SR rovnako konštatoval, že na zavedenie takejto platby Úrad nebol oprávnený. Rozhodnutie Ústavného súdu SR potvrdilo, že ten, kto nemal uzatvorenú zmluvu o prístupe, nemal povinnosť uhrádzať platbu za prístup. Nie je prípustné, aby všeobecný súd v súdnom spore aplikoval právnu normu, ktorá bola medzičasom Ústavným súdom označená za neústavnú. Všeobecný súd je viazaný názorom Ústavného súdu SR o ústavnosti/neústavnosti právnych predpisov, a preto je v čase rozhodovania povinný aplikovať len tie predpisy, ktoré Ústavný súd SR neoznačil za protiústavné. Uvedené vychádza z rozhodnutí Ústavného súdu SR, ktorého plénum sa k účinkom rozhodnutia vyjadrilo v zjednocujúcom stanovisku prijatom pod sp. zn. PLz. ÚS 1/06-4, v ktorom ÚS SR vyriešil rozpor medzi rozhodovacou

praxou tretieho senátu s rozhodovacou praxou prvého a druhého senátu. Podstatou tohto rozporu bolo, či rozhodnutie ÚS SR o nesúlade právnych predpisov má účinky len od jeho vydania, t.j. ex nunc (názor tretieho senátu), alebo či tieto účinky sa vzťahujú aj na situácie, ktoré vznikli pred vydaním rozhodnutia Ústavného súdu, a teda toto rozhodnutie má účinky ex tunc (názor prvého a druhého senátu). V zmysle vyššie citovaného nálezu ÚS SR, sp.zn. I. ÚS 17/2014-132 zo dňa 22.06.2016, je poplatok za prístup do distribučnej sústavy (G-komponent), ktorý bol stanovený v rámci údajnej pôsobnosti Úradu vo vyhláske č. 221/2013 Z.z. a ktorý si žalovaný v zmysle § 26 ods. 23 vyhl. č. 221/2013 Z.z. od žalobcu uplatňoval, protiústavný. Pokiaľ ide o platby, ktoré boli vyberané a fakturované za obdobie ešte pred týmto rozhodnutím PL. ÚS 17/2014-132, súd poukazuje, že čo sa týka rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 19/98 zo dňa 17.2.1999, závery tohto rozhodnutia už boli dávno prekonané. V tejto súvislosti súd opakovane poukazuje na zjednocujúce stanovisko pléna Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 1/06-4, ktoré otázku účinkov rozhodnutia ústavného súdu vyriešilo. Toto stanovisko je rozhodovacou praxou Ústavného súdu SR rešpektované a neexistuje žiadne neskoršie rozhodnutie, ktoré by jeho právne závery spochybnilo. Z odôvodnenia tohto nálezu je zrejmé, že Ústavný súd SR porovnával právne názory troch senátov Ústavného súdu SR len a výlučne tých, ktoré súviseli s nálezom PL. ÚS 38/03-89. Táto námietka nijakým spôsobom nespochybňuje správnosť právneho názoru, ktorý Ústavný súd SR vyslovil. ÚS SR v konaniach o súlade právnych predpisov vždy posudzuje konkrétny právny predpis a konkrétne právne problémy, ktoré sa s jeho znením spájajú.

8. Súd má za potrebné uviesť k účinkom nálezu ÚS SR, že za výnimku zo zásady, podľa ktorej výklad zákonov prislúcha predovšetkým všeobecným súdom, treba považovať výklad ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov. Ide najmä o tie ustanovenia, z ktorých možno vyvodit' právne účinky nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky vydaných v konaní o súlade právnych predpisov na konania pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci v individuálnych veciach. Hoci Ústava Slovenskej republiky a zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov nemajú výslovné ustanovenia o hmotnoprávných účinkoch nálezu o nesúlade vydaného pred právoplatným skončením konania, treba dôjsť k jednoznačnému záveru, že v týchto veciach nastávajú hmotnoprávne účinky pre všetkých účastníkov konania ex tunc. Ak sa totiž tieto účinky prejavujú ex tunc vo veciach judikovaných právoplatne pred uverejnením nálezu, potom a fortiori to musí tak byť vo veciach neskončených právoplatne v momente uverejnenia nálezu o nesúlade. Opačný výklad je priamym popretím princípu zachovávanía ústavnosti a zároveň nepripustným absolutizovaním princípu právnej istoty (Nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 51/06, sp.zn. I. ÚS 60/06 z 08. júna 2006, sp.zn. I. ÚS 195/06 zo 17. októbra 2006 a sp.zn. I. ÚS 320/06 zo 6. decembra 2006).

9. Je nepochybné, že dňa 11.07.2013 Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „Úrad“) vydal vyhlášku č. 221/2013 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike (ďalej len „Vyhláška“). Vyhláška pre výrobcov elektriny zaviedla novú platbu za prístup do distribučnej sústavy (tzv. G-komponent), ktorá sa uplatňuje od 01.01.2014 (ďalej len „platba za prístup“). Je tiež nepochybné, že žalobca uvedené platby za prístup uhradil v celkovej výške 20.797,97 Eur (zápočtom za 01/2014 - 11/2014 a prevodom na účet za 12/2014), a to na základe faktúr, pričom žalobca tvrdil, že nikdy nemal uzatvorenú zmluvu o prístupe so žalovaným.

10. Súd mal preukázať, že žalobca so žalovaným uzavreli Zmluvu o pripojení dňa 13.01.2011 (č.l. 64), pričom podľa bodu 1.1 Zmluvy žalovaný sa zaväzuje za podmienok dohodnutých v tejto zmluve pripojenie zariadenia odberateľa do distribučnej sústavy žalovaného. V tejto súvislosti súd poukazuje na prechodné ustanovenie - § 96 ods. 10 zákona č. 251/2012 Z.z., v zmysle ktorého každý, kto má už pripojené zariadenie, tak už má zákonom garantovanú kapacitu rezervovanú. Pokiaľ žalovaný subsumuje zmluvu o prístupe pod zmluvu o pripojení, nemožno s tým v žiadnom prípade súhlasiť, nakoľko zmluva o pripojení je len zmluvou o pripojení a neobsahuje v sebe žiadnu inú zmluvu. Predmet zmluvy je riadne špecifikovaný v súlade s § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Súdu bola predložená aj Zmluva o dodávke a distribúcii elektriny zo dňa 13.05.2011, ktorá je však uzavretá medzi žalobcom ako odberateľom a spol. SSE, a.s. ako dodávateľom, teda s iným subjektom, než je žalovaný a zároveň daná zmluva nie je zmluvou o prístupe v zmysle zákonných ustanovení. (č.l. 112). Súd mal nepochybne preukázať a medzi stranami bolo nesporné, že žalobca uhradil poplatok za prístup vo výške 20.797,97 Eur, hoci žalobca so žalovaným nikdy neuzatvorili žiadnu zmluvu o prístupe. Súd

dané platby, resp. fakturáciu za prístup, považuje za protiústavné a bez právneho základu, nakoľko boli na základe neústavného právneho predpisu a celý čas mu bola platba za prístup fakturovaná len na základe ustanovenia Vyhlášky, a to bez akéhokoľvek zmluvného základu. Cenové rozhodnutie je len cenníkom, ktorý zaväzuje žalovaného. Nestanovuje povinnosť platiť platbu za prístup. Jeho účelom je len konkretizovať výpočet platby za prístup tak, aby žalovaný vedel stanoviť, v akej výške si túto platbu môže v určitých prípadoch účtovať. Uvedené je zrejmé aj z rozhodnutia Ústavného súdu SR - samotná výška platby sa určuje podľa tarify za distribúciu elektriny schválenej pre príslušného prevádzkovateľa cenovým rozhodnutím regulačného úradu. Jediným účastníkom tohto cenového konania je prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy. Žalobca nie je účastníkom toho konania. Cenové rozhodnutie však nie je právnym základom pre vyberanie platby za prístup, čo vyplýva aj z rozhodnutia ÚS SR, či rozhodnutia NS SR č. 4/2016. Právnym základom pre platbu je len uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Teda cenové rozhodnutie upravuje výšku platby pre výrobcov, ktorí uzavreli osobitnú zmluvu a neupravuje povinnosť platiť platbu za prístup. Platba za prístup je oprávnená len v prípade uzavretia zmluvy o prístupe podľa § 26 ods. 5 zákona o energetike a prístupom sa rozumie využívanie distribučnej sústavy na dodávku elektriny (totožné konštatovanie aj v rozhodnutiach OS Košice I., č.k. 30Cb/41/2017, 30Cb/80/2017, 32Cb/149/2016, 26Cb/56/2017, 31Cb/10/2016, či rozhodnutia OS Žilina). Na strane žalovaného tak došlo k bezdôvodnému obohateniu z dôvodu plnenia bez právneho dôvodu, a to vo výške 20.797,97 Eur.

11. Okresný súd mal preukázané, že žalovaný vystavil žalobcovi faktúry s uvedením - za distribučnú službu. Tieto platby boli riadne uhradené na základe vystavených faktúr za rok 2014, a to zápočtom zo strany žalovaného, ako aj prevodom na účet, a to v celkovej sume 20.797,97 Eur. Žalovaný uvedené nerozporoval, nespochybňoval, dokonca pred súdom vyhlásil, že uvedené nenamieta. Teda dané skutočnosti medzi stranami neboli sporné s poukazom na § 151 CSP. Súd poukázal na rozdielnosť pojmu pripojenie a prístup do distribučnej sústavy. Zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike (ako aj zákon č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby v znení neskorších predpisov) striktné rozlišujú medzi pripojením a prístupom do distribučnej sústavy. Ide o dve úplne odlišné záležitosti a citoval § 2 písm. a) bodu 12 Zákona o energetike, v zmysle ktorého sa prístupom do sústavy rozumie „prístup na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, pričom prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity.“ Dané ustanovenie upravuje, že prístupom je využívanie distribučnej sústavy.

12. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že má za to, že žalovaný účelovo vychádza len z prvej časti podstaty prístupu uvedenej v dotknutom rozhodnutí ÚS SR, a to práva „vpustiť elektrinu“. Prehliada však druhú podstatnú vec, a to, že zmluva o prístupe v sebe musí zahŕňať aj dohodu o tom, že vyrobená elektrina má byť distribuovaná (prepravená) do stanoveného miesta. Žalovaný trval na tom, že zo strany žalovaného aj žalobcu je poskytovaná služba prístupu. Zároveň žalovaný predložil Znalecký posudok č. 73/2018 vo veci posúdenia využívania distribučnej sústavy výrobcami elektriny. Posudok bol vypracovaný a predložený za účinnosti CSP, napriek tomu neobsahuje náležitosti súkromného znaleckého posudku v zmysle § 209 CSP, keďže neobsahuje znaleckú doložku podľa § 209 ods. 1 CSP, preto nemožno daný posudok považovať akoby išlo o posudok súdom ustanoveného znalca.

13. Okresný v odôvodnení napadnutého rozsudku primárne zdôraznil legislatívne rozlíšenie inštitútu pripojenia a prístupu do distribučnej sústavy. Pripojenie výrobcu do distribučnej sústavy (§ 2 písm. a) bod 11 zákona č. 251/2012 Z.z.) je spojené so zmluvou o pripojení do distribučnej sústavy, ktorá je poznaným a legislatívne zadefinovaným zmluvným typom podľa § 26 ods. 3 zák. č. 251/2012 Z.z., podľa ktorého: „Zmluvou o pripojení do distribučnej sústavy sa zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy zabezpečiť v sústave kapacitu na pripojenie v zmluvne v dohodnutej výške a po splnení obchodných podmienok a technických podmienok pripojiť k distribučnej sústave zariadenie žiadateľa na výrobu, distribúciu alebo odber elektriny a zabezpečiť dohodnutú kapacitu vo výške podľa zmluvy a žiadateľ sa zaväzuje uhradiť cenu za pripojenie.“ V praktickej i skutkovej rovine (čo medzi stranami nebolo v konaní sporné) na základe zmluvy o pripojení uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, žalobca ako výrobca elektriny v mieste pripojenia, teda v tzv. odovzdávacom mieste, ktoré sa nachádza na hranici distribučnej sústavy, kde má žalobca ako výrobca elektriny na distribučnú sieť napojené svoje technologické zariadenie na výrobu elektriny, odovzdáva vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy žalovanému ako prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy. Táto zmluva medzi stranami bola riadne uzatvorená. Pokiaľ teda žalovaný vychádzal v rámci svojej procesnej obrany z výkladu pojmu

prístup bez jeho spojenia so samotnou distribúciou elektriny (v zmysle § 26 ods. 5 Zákona č. 251/2012 Z.z. s distribúciou elektriny pre účastníka trhu s elektrinou v rozsahu množstva výkonovo obmedzeného výškou rezervovanej kapacity), nie je možné so žalovaným súhlasiť a konštatovať existenciu Zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy za súčasnej absencie dojednania distribúcie, teda prepravy elektriny vyrobenej žalobcom, pre žalobcu ako výrobcu žalovaným ako prevádzkovateľom distribučnej sústavy.

14. V tejto súvislosti okresný súd zdôraznil, že úprava § 26 ods. 23 Vyhlášky o cenovej regulácii viaže povinnosť platiť poplatok G-komponent na subjekt výrobcu elektriny, teda subjekt v statuse výrobcu. Pokiaľ i žalobca vstúpil na trh s elektrinou do iných právnych vzťahov, na ktoré poukazoval žalovaný v konaní, išlo o právne vzťahy, v ktorých vystupoval jednak ako odberateľ (Zmluva o dodávke a distribúcii elektriny) alebo o vzťahy s tretími subjektmi, ktoré nemôžu založiť záväzok žalobcu ako výrobcu elektriny voči žalovanému ako prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy, platiť poplatok G-komponent (Zmluva o dodávke a distribúcii zatvorená medzi žalobcom a subjektom Stredoslovenská energetika, a.s.). Statusy zmluvných strán tejto zmluvy vylučujú záver o oprávnenosti a dôvodnosti uplatnenia poplatku G-komponent žalovaným voči žalobcovi v relevantnej dobe na základe tejto zmluvy z dôvodu obsahu tejto zmluvy podľa článku IV. bod 2, od ktorého dojednania žalovaný vyvodzoval faktickú existenciu zmluvného vzťahu Zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy. Samotný obsah tohto zmluvného článku, a to ani v spojení so skutočnosťou využitia podpory vo forme odberu elektriny vyrobenej žalobcom z obnoviteľného zdroja v zariadení žalobcu pripojenom na distribučnú sústavu prevádzkovanú žalovaným, a to za cenu elektriny na krytie strát, skutočnosť uzatvorenia zmluvy o prístupe k distribučnej sústave a distribúcii elektriny nepreukazujú.

15. Okresný súd zdôraznil, že zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcie elektriny je samostatný zmluvný typ podľa § 26 ods. 5 zákona o energetike. Táto zmluva je uzatváraná zo strany distribučných spoločností. Nemôže byť nahradená zmluvami inými alebo akýmisi nešpecifikovanými ústnymi alebo nepísomnými dohodami alebo dokonca zmluvou o pripojení. Táto zmluva má tri povinné obsahové náležitosti podľa § 26 ods. 5 citovaného zákona - 1/ záväzok rezervovať dohodnutú kapacitu, 2/ umožniť prístup a 3/ záväzok žalovaného prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou, ktorej množstvo je obmedzené výškou rezervovanej kapacity, elektrinu. Tento tretí záväzok nikdy v žiadnej jednej zmluve uzatvorenej medzi stranami konania nebol zakontrahovaný v akejkoľvek forme, či písomnej alebo ústnej. Nález ÚS SR jednoznačne konštatuje, že vyhláška č. 221/2013 je v rozpore v časti: „A to aj v prípade, ak takýto výrobca nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o pripojení alebo zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny“. ÚS SR teda jednoznačne vyslovil, že na to, aby bola možnosť uplatňovať poplatok za G-komponent, musí byť medzi účastníkmi, t.j. medzi prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy a výrobcou elektriny uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny ako konkrétny zmluvný typ, ktorý je upravený v § 26 ods. 5 zákona o energetike a pokiaľ táto zmluva uzatvorená nie je, nie je možné tento poplatok uplatňovať. Rezervovaná kapacita, na ktorú poukazoval žalovaný, je právom výrobcu, ktoré vyplýva zo zmluvy o pripojení a za túto bol zaplatený jednorazový poplatok v rámci zmluvy o pripojení

16. Zmluva o prístupe do distribučnej sústavy, distribúcii elektriny je konkrétny zmluvný typ podľa § 26 ods. 5 zákona o energetike. Ústavný súd SR vyslovil, že keď táto zmluva uzatvorená nie je s distribučnou spoločnosťou, nemá byť platený G-komponent. Žalobca takú zmluvu uzatvorenú nemá. Táto zmluva má konkrétny obsahový rámec a má tri podstatné obsahové náležitosti, ktoré nie sú v žiadnej inej zmluve medzi stranami tohto konania, ani nikde neboli žiadnou, ani konkludentnou, ani ústnou formou uzatvorené.

17. Okresný súd uviedol, že právna úprava záväzne definovala pojem prístup a vyžadovala, aby prístup bol dohodnutý na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny a zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií umožňovala výrobcovi využívať distribučnú sústavu pre účely distribúcie elektriny inému subjektu, a teda upravovala podmienky takéhoto využívania a distribúcie. Zhrňujúc vyššie uvedené podľa predchádzajúceho zákona o energetike, k pripojeniu síce dochádzalo na základe „zmluvy o prístupe a pripojení“, ktorú bol výrobca elektriny podľa § 21 ods. 2 písm. a) povinný uzatvoriť s prevádzkovateľom distribučnej sústavy, avšak jej predmetom bolo výlučne fyzické pripojenie elektroenergetického zariadenia alebo odberného elektrického zariadenia do sústavy. Napokon aj zmluva o pripojení, ktorú uzatvoril žalobca so žalovaným, obsahuje výlučne dohodu o pripojení žalobcových zariadení na výrobu elektriny do distribučnej sústavy. Z uvedeného je zrejmé, že právo prístupu do distribučnej sústavy bolo aj podľa tzv. starého zákona o energetike výlučne predmetom

zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Strany predložili viaceré zmluvy, ktoré však nepreukazujú relevantný stav. Predložené zmluvy sa netýkajú predmetu sporu a vôbec nesúvisia s predmetom konania. Predložené listiny nepreukazujú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny medzi žalobcom a žalovaným. Taktiež za Zmluvu o prístupe nemožno považovať ani predloženú Zmluvu o výkupe elektriny na krytie strát a Zmluvu o doplatku.

18. S poukazom na uvedené skutočnosti okresný súd posúdil nárok žalobcu za opodstatnený z dôvodu neuzavretia zmluvy o prístupe, a preto uhradený poplatok za prístup je žalovaný povinný vrátiť žalobcovi. Keďže zmluva o prístupe nebola uzavretá, žalobca nebol povinný platiť, jeho povinnosť z ničoho zákonného nevyplýva, a predsa vyhláška nemôže stanovovať dané povinnosti, čo konštatoval aj Ústavný súd SR. Je zrejmé, že predmetom tohto sporu je výlučne právna otázka, a to, či medzi žalobcom a žalovaným existuje obchodnoprávny vzťah založený zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny alebo nie. Predložená technická analýza, ako ani schéma, či grafy, žiadnym spôsobom nedáva odpoveď na túto právnu otázku. V právnom štáte je nevyhnutné, aby v prípade neústavného zásahu došlo následne aj k spravodlivej náprave. Pokiaľ žalovaný namieta, že aplikáciou nálezu ÚS SR by v tomto spore boli neproporcionálne postihnuté jeho práva, toto tvrdenie nie je pravdivé a nemá žiaden argumentačný základ. V prvom rade totiž poškodeným subjektom je žalobca, nie žalovaný. Nie je dôvod, prečo by práva žalovaného, ktorý poberal neústavné platby, mali prevážiť nad právami žalobcu, ktorý tieto platby bol nútený uhrádzať. Súd nemal preukázané, že by žalobca prejavil vôľu takú zmluvu o prístupe uzavrieť. Súd skonštatoval, že žalobca nikdy neuzavrel predmetnú zmluvu a taká zmluva nie je ani obsiahnutá v uzavretej zmluve o pripojení, nakoľko neobsahuje náležitosti zmluvy o prístupe, ako bolo vyššie uvedené v odôvodnení tohto rozhodnutia. Predmet zmluvy bol jednoznačne stanovený a špecifikovaný v zmluve a z ničoho nevyplýva, že by táto zmluva zahŕňala aj zmluvu o prístupe. Z ničoho nevyplýva uzavretie danej zmluvy aj v ústnej forme. Súd teda skonštatoval, že medzi stranami nebola uzavretá žiadna zmluva o prístupe. Žalovaný nepreukázal žiadny prejav vôle takú zmluvu o prístupe uzavrieť, nepreukázal ani to, že zmluva o pripojení obsahuje náležitosti zmluvy o prístupe a ani zo samotnej zmluvy nevyplýva, že by obsahovala aj zmluvu o prístupe. Jeho tvrdenia sú teda len účelovou a špekulatívnou obranou s cieľom vyhnúť sa vráteniu fakturovaných úhrad, ktoré s poukazom na vyššie uvedené boli fakturované neoprávnene a v rozpore so zákonom. Keďže žalobca sa domáha vrátenia už uhradenej platby za prístup, nie je možné odmietnuť žalobcovi priznať jeho nároky opierajúc sa o neústavné právne normy, ktoré vyberanie platby za prístup umožňovali. Vykonaným dokazovaním súd posúdil nárok žalobcu za opodstatnený tak, ako to vyplýva z vyššie uvedeného. Podstatné je to, že je tam záväzok žalovaného umožniť prepravu elektrickej energie ku koncovému užívateľovi, ale nikdy takýto záväzok nebol dohodnutý, ani nikdy oň žalobca nemal žiadny záujem. Žalobca poukázal na to, že prípadná pohľadávka žalovaného je premlčaná, nakoľko žalovaný účtoval poplatok za prístup do distribučnej sústavy, ale v súčasnosti tvrdí, že si účtoval nejakú službu, teda ak si uplatňuje nejakú sumu za poskytnutie služby, jeho prípadná pohľadávka je premlčaná. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že žalovaný v tomto konaní si neuplatnil žiadnu pohľadávku, iba tvrdil, že úhrada poplatku za prístup je opodstatnená, nakoľko žalobcovi bol poskytnutý prístup zo strany žalovaného a preto žalobca bol povinný uhradiť za toto poskytnutie, daný poplatok. Súd posúdil, že pokiaľ žalovaný požadoval poplatok za prístup, jeho nárok bol neopodstatnený, preto je povinný dané úhrady vrátiť žalobcovi. Súd záverom zdôraznil, že nemal preukázaný prístup, za ktorý boli žalobcovi vystavené faktúry, ani žiadna zmluva nebola uzavretá. Nie je sporné, že výrobca musí byť na niečo pripojený a žalovaný je špecializovaná spoločnosť, ktorá sa zaoberá distribúciou. Avšak je nesporné, že nejde o prístup do DS tak, ako to vyplýva z platnej právnej úpravy, nie je ani žiadny zmluvný vzťah medzi stranami ohľadom prístupu do DS. Nárok žalobcu okresný súd vyhodnotil ako opodstatnený a žalovaný je povinný vrátiť poskytnuté plnenie.

19. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca si uplatnil aj úroky z omeškania zo sumy 20.797,97 Eur od 23.06.2016. Ak má byť bezdôvodné obohatenie vydané v peniazoch a dlžník nesplní svoju povinnosť riadne a včas, veriteľ má právo požadovať aj úroky z omeškania. Ak sa dlžník dostane s plnením tohto dlhu do omeškania, žalobca ako veriteľ si nárok na úhradu úrokov z omeškania uplatňuje dôvodne a v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka. (R 5/2002) (judikát sa uplatní aj obchodných vzťahoch). Vzhľadom na to, že v danom prípade ide o obchodno-záväzkový vzťah, pre bezdôvodné obohatenie sa aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, avšak na úroky z omeškania sa aplikujú ustanovenia Obchodného zákonníka. Teda všetko ostatné (úroky z omeškania) sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka, pokiaľ to upravuje, čo v danom prípade upravuje. Ide o vzťah medzi podnikateľmi, preto je neopodstatnené aplikovať právnú

úpravu úrokov z omeškania podľa Občianskeho zákonníka. Pri výške súd postupoval podľa nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z., v zmysle čoho úroková sadzba v rozhodnom období je vo výške uvedenej vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Okresný súd nemal preukázanú výzvu na zaplatenie, avšak žaloba podľa ustálenej súdnej praxe sa považuje za výzvu. Žaloba, v ktorej sa žalobca domáhal zaplatenia žalovanej istiny, bola žalovanému doručená dňa 22.05.2018, preto žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením danej sumy od nasledujúceho dňa, t.j. 23.05.2018. Keďže žalobca požadoval úroky už od 23.06.2016, súd za obdobie od 23.06.2016 do 22.05.2018 úroky z omeškania nepriznal a žalobu v tej časti zamietol. Okresný súd priznal úroky z omeškania tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti, a to aj v uplatnenej výške, ktorú súd posúdil ako primeranú a osobitne ju nedokazoval v zmysle ustanovení CSP. Okresný súd priznal náhradu trov žalobcovi v rozsahu 100%, keďže žalobca bol úspešný v celom rozsahu, čo sa týka istiny.

20. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, a to voči výrokom 1. a 3., pričom namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), a to aj z dôvodu že konajúci súd rozhodol bez toho, aby prihliadol na návrhy žalovaného, súd prvej inštancie nevykonal dôkazy predložené žalovaným, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods.1 písm. e) CSP), súd prvej inštancie dospel - aj na základe toho, že nevykonal predložené dôkazy. Zmluva o pripojení je právoplatným a účinným právnym úkonom, ktorý upravuje vzájomné práva a povinnosti žalobcu a žalovaného a z ktorého je potrebné vychádzať pri posudzovaní existencie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy. Tiež platí, že Zmluvu o pripojení je potrebné hodnotiť a existenciu zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy je potrebné zisťovať v súlade so zákonom č. 656/2004 Z.z. o energetike. Ak okresný súd aplikoval na prejednávany prípad zákon č. 251/2012 o energetike a nie zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike, porušil tým základné právo žalovaného na súdnu ochranu garantovanú v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. Na prejednávany prípad je potrebné aplikovať a následne vychádzať z § 2 písm. a) bod 23.2 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, § 21 ods. 2 písm. a) zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, § 24 ods. 1 písm. d) zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, § 27 ods. 1 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, § 28 ods. 1 písm. a) zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, § 21 ods. 1 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, § 24 ods. 1 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike. Zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike rozlišuje práva a povinnosti výrobcov elektrickej energie, ako aj práva a povinnosti oprávnených odberateľov, dodávateľov elektriny, resp. obchodníkov s elektrinou. Zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike spája existenciu zmluvy o distribúcii elektriny s prevádzkovateľom distribučnej sústavy výlučne s oprávneným odberateľom, dodávateľom elektriny a obchodníkom s elektrinou. Inak povedané, z vyššie citovaných ustanovení je zrejmé, že len označené subjekty majú zo zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike právo uzatvoriť zmluvu o distribúcii elektriny s prevádzkovateľom distribučnej sústavy. Na strane druhej, zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike jasne definuje práva výrobcu elektrickej energie, pričom medzi tieto práva neradí právo uzatvoriť s prevádzkovateľom distribučnej sústavy zmluvu o distribúcii elektrickej energie. Súd počas prejednávania sporu vôbec nerozlišoval túto právnu a vecne preukázanú skutočnosť (teda postavenie žalobcu ako odberateľa a ako výrobcu). V konaní boli súdu predložené Zmluvy o výkupe elektriny uzatvorené medzi žalobcom a spoločnosťou Stredoslovenská energetika, a.s. (t.j. iný subjekt ako žalovaný), pričom tieto zmluvy neboli účastníkmi namietané alebo sporné. Tým, že okresný súd nerozlišoval v konaní rozdielnosť právneho postavenia žalobcu voči žalovanému, rozdielnosť v postavení odberateľa elektriny a výrobcu elektriny, nesprávne rozlišoval aj samotný pojem pripojenie a prístup do distribučnej sústavy. Je pravdou, že zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike v § 2 písm. a) bod 23.2 definuje prístup do sústavy ako prístup na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Avšak, ako vyplýva z vyššie uvedeného, právo na uzavretie zmluvy o distribúcii elektriny majú výlučne subjekty, ktorým takéto práva priznáva zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike. Takýmto právom nedisponuje výrobca elektrickej energie. Rovnako tak, zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike pri povinnostiach výrobcu stanovuje, že tento je povinný uzatvoriť zmluvu o prístupe a o pripojení k sústave s prevádzkovateľom, ide teda o iný typ zmluvy, ktorý v sebe neobsahuje dojednanie o distribúcii elektriny. Zo zákonného znenia je zrejmé, že povinnosťou výrobcu je mať zabezpečený prístup a pripojenie a nie distribúciu elektriny. Je potrebné zdôrazniť, že zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike nespája s výrobcom elektriny distribúciu elektriny. Zmluva o pripojení v rámci prílohy č. 1 stanovila maximálnu rezervovanú kapacitu pre výrobné zariadenia žalobcu, teda kapacitu, v rozsahu ktorej je žalobca oprávnený dodávať elektrinu do distribučnej sústavy SSD, čím dochádza k využívaniu kapacity distribučnej sústavy. Žalovaný teda posúdil pripojenie a prístup do sústavy budúcim výrobcom (žalobcom) ako možný, pričom v rozsahu dohodnutej maximálnej rezervovanej kapacity žalovaný umožnil žalobcovi prístup do svojej sústavy. Hoci okresný súd aplikoval na prejednávany prípad

nesprávny právny predpis, a teda výklad aplikovanej právnej normy na spornú vec nemôže obstať, nedá sa nevyjadriť k niektorým úvahám súdu prvej inštancie nachádzajúcich sa v rozsudku. Na jednej strane uvádza, že k pripojeniu dochádza na základe „zmluvy o prístupe a pripojení“ podľa § 21 ods. 2 písm. a) Starého zákona o energetike, pričom má za to že predmetom tejto zmluvy je výlučne len pripojenie a na strane druhej je toho názoru, že prístup do distribučnej sústavy je neoddeliteľne spojený s prepravou, čo vyvodzuje z „kumulatívnej spojky „a““ ako definičný znak zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Zhrnúc uvedené, konajúci súd pri jednom zmluvnom type používa pri výklade obsahu zmluvy jazykový výklad s argumentáciou ohľadom „kumulatívnej spojky „a““ avšak, pri výklade zmluvy upravenej v § 21 ods. 2 písm. a) zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, a teda „zmluvy o prístupe a o pripojení k sústave s prevádzkovateľom sústavy“, ktorý rovnako tak používa kumulatívnu spojku „a“ prišiel k takému záveru, že žalobca a žalovaný uzatvorili výlučne zmluvu o pripojení. V tomto smere napadnutý rozsudok je rozporný, nakoľko súd nevysvetlil prečo v jednom prípade vyvodzuje obsah zmluvy z kumulatívnej spojky „a“ a v inom prípade tak nerobí. V tomto smere je rozsudok arbitrárny. Zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny môže uzatvoriť žalovaný ako prevádzkovateľ distribučnej sústavy s účastníkom trhu. Účastníkom trhu s elektrinou je podľa § 15 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike okrem prevádzkovateľa distribučnej sústavy aj výrobca elektriny, dodávateľ elektriny alebo odberateľ elektriny (obdobne tak podľa druhej časti, prvej hlavy, prvého dielu zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike). Prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny sa poskytuje od prevádzkovateľa distribučnej sústavy (žalovaného) odberateľom spravidla prostredníctvom dodávateľa, ktorý uzatvorí s prevádzkovateľom distribučnej sústavy Rámcovú distribučnú zmluvu a na jej základe uzatvorí Zmluvu o združenej dodávke elektriny, ktorou sa Dodávateľ zaväzuje zabezpečiť pre odberateľa distribúciu elektriny a s tým súvisiace služby. Zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike (rovnako tak aj zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike) nevyklučuje poskytovanie prístupu do distribučnej sústavy a distribúcie elektriny odberateľom aj priamo, uzatvorením zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny medzi žalovaným ako prevádzkovateľom distribučnej sústavy a žalobcom, k čomu však v prípade prejednávaneho sporu nedošlo. Žalovaný odmieta závery a konštatovania okresného súdu, pretože žalovaným predložené listiny majú súdu poskytnúť objektívny obraz o všetkých zmluvných vzťahoch medzi žalobcom a žalovaným a rovnako majú súdu preukázať, aké právne vzťahy (vo vzájomných súvislostiach) uzatvára žalobca so žalovaným podľa zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, resp. zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a aké práva a povinnosti z týchto vzťahov pre žalobcu a žalovaného vyplývajú. Z Technického posúdenia a znaleckého posudku vyplýva, že výrobca elektrickej energie fakticky pripojený do distribučného systému (má do nej prístup) vždy využíva distribučnú sústavu. Vzhľadom na právny názor o existencii zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy je možné uviesť, že predložené Technicko-odborné posúdenie a znalecký posudok len osvedčujú právny stav. Podstatným pritom je, že žalobca v danej veci riadne platil za prístup do distribučnej sústavy, a to na základe príslušných rozhodnutí ÚRSO. Uvedené rozhodnutia ÚRSO naďalej (v zmysle § 41b ods. 2 Zákona o ÚS) platia. Žalobca teda nie je v situácii, v ktorej by od neho v súdnom, či exekučnom konaní vymáhal prevádzkovateľ distribučnej sústavy platbu za prístup do distribučnej sústavy. Na žalobcu by pritom dopadalo Zjednocujúce stanovisko iba vtedy, ak by si od neho prevádzkovateľ distribučnej sústavy vymáhal platby za prístup do distribučnej sústavy na základe rozhodnutí ÚRSO vydaných na základe neúčinného ust. § 26 ods. 23 Vyhľadávky. Žalobca nemôže relevantne argumentovať Zjednocujúcim stanoviskom, keďže toto stanovisko dopadá na odlišnú skutkovú, ako aj právnu situáciu. Nejestvuje výslovné rozhodnutie Ústavného súdu SR k účinkom nálezov vydaných vo veciach nesúladu právnych predpisov, ktoré by dopadali na uzavreté právne vzťahy (v ktorých na základe neskôr neúčinných právnych noriem (došlo počas doby jej účinnosti) k splneniu práv a povinností, napr. na základe vydaného rozhodnutia správneho orgánu). Nakoľko pritom takúto situáciu nerieši ani zákon (viď § 41b Zákona o ÚS), je zrejme, že v tejto situácii sa aplikuje zásada ex nunc účinkov nálezov ústavného súdu. Tento pohľad má pritom opodstatnenie aj s ohľadom na princíp zákazu retroaktivity právnych noriem (viď napr. PL. ÚS 16/95), ako aj na požiadavku, aby ten kto konal, resp. postupoval na základe dôvery v platný a účinný právny predpis (jeho ustanovenie), nebol v tejto dôvere k nemu sklamaný (viď PL. ÚS 36/95). Zjednocujúce stanovisko, na ktoré sa odvoláva žalobca, teda rieši skutkovo, aj právne úplne odlišnú situáciu, a teda nie je možná jeho aplikácia v tomto spore. Pokiaľ by bola použitá, bolo by to jednoznačné absolutizovanie princípu účinnosti Nálezu ÚS ex tunc, a teda plné popretie ústavného princípu, textu zákona i rozhodovacej praxe. Okresný súd sa s uvedenými skutočnosťami v napádanom rozsudku nijako nevyporiadal, uviedol len toľko, že Zjednocujúce stanovisko sa údajne týka všetkých súdnych konaní, čo je však s ohľadom na vyššie uvedené zjavný nezmysel. Zjednocujúce stanovisko sa týkalo len tých „všetkých konaní“, ktoré boli vedené zo strany zdravotných poisťovní voči dlžníkom. Netýka sa samozrejme všetkých civilných konaní, pretože by zaviedlo princíp retroaktivity, ktorý je neprípustný.

Skutočnosť, že rozhodnutia Ústavného súdu SR pôsobia vždy ex nunc - napokon potvrdili aj neskoršie rozhodnutia Ústavného súdu SR PL.ÚS 15/08, PL.ÚS 4/09, PL.ÚS 17/08, PL.ÚS 4/2018 (ktoré sú uvedené vyššie) a ktoré v konaní predložil ako dôkaz. Súd v odôvodnení napádaného rozsudku pritom paradoxne uviedol, že Zjednocujúce stanovisko je údajne stanoviskom najnovším. To samozrejme nie je pravda, pretože rozhodnutia PL.ÚS 15/08, PL.ÚS 4/09, PL.ÚS 17/08, PL.ÚS 4/2018, ktoré predložil ako dôkaz, ktoré sú časovo nasledujúce po Zjednocujúcom stanovisku jednoznačne uvádzajú, že účinky rozhodnutí sú ex nunc. Žiadal odvolací súd, aby v zmysle § 388 CSP rozsudok zmenil tak, že návrh žalobcu zamietne, nakoľko je nedôvodný a zaviazal ho k náhrade trov konania.

21. Žalobca sa k doručenému odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

22. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v medziach ustanovenia § 379, § 380 ods. 1 CSP na základe podaného odvolania žalovaného a postupom bez nariadenia pojednávania verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za aplikácie ust. § 388 CSP bol rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokových častiach zmenený tak, že žaloba žalobcu bola zamietnutá. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

23. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 14Cob/61/2022-439 zo dňa 21.3.2023, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 23.3.2023 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, ako aj oznámením miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku krajským súdom podľa § 219 ods. 3 CSP elektronickými prostriedkami zástupcovi žalovaného, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom v zmysle § 219 ods. 1, 3 CSP.

24. Primárne krajský súd k svojmu postupu a rozhodnutiu o odvolaní žalovaného bez nariadenia pojednávania poukazuje na to, čo bolo aj v súlade so závermi okresného súdu, že v odvolacom konaní sa riešila právna otázka, pre vyriešenie ktorej nebolo potrebné pred krajským súdom ako odvolacím súdom zopakovať dokazovanie vykonané pred okresným súdom, a tým ani nariadiť na prejednanie odvolania žalovaného pojednávanie pred krajským súdom. Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na závery napadnutého rozsudku okresného súdu, príkladom v odseku 47. odôvodnenia, keď okresný súd zvýraznil, že predmetom sporu je výlučne právna otázka, a to, či medzi žalobcom a žalovaným existuje obchodno-právny vzťah založený zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny alebo nie, keď technická analýza, schéma, či grafy nedávajú odpoveď na právnu otázku; technicko-odborné posúdenie využívania kapacity, je podľa záverov okresného súdu irelevantné, pretože podstatou je právne posúdenie, ak v danom spore ide o právnu otázku, keď zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny je podľa okresného súdu jediným právnym základom pre uhrádzanie platby za prístup. Krajský súd poukazuje na § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého nebola splnená ani jedna v tomto zákonom ustanovení uvedených situácií, pre ktorú by bolo potrebné nariadiť pred krajským súdom pojednávanie, preto odvolací súd mal za to, že boli splnené zákonné podmienky k prejednaniu a rozhodnutiu odvolania žalovaného postupom bez nariadenia pojednávania. To, že v odvolacom konaní bola riešená len právna otázka, vyplýva aj z nižšie uvedeného uznesenia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 167/2020 zo dňa 24. marca 2020.

25. Predmetom sporu tak v konaní pred okresným súdom, ako aj pred odvolacím súdom bolo posúdenie toho, či žalobca má nárok na zaplatenie sumy 20 797,97 Eur s príslušenstvom, ktorá suma žalobcom bola žalovanému zaplatená, či už priamou platbou alebo započítaním ako platba za prístup do distribučnej sústavy za poskytnutých tvrdení žalobcom, že ak absentovala zmluva na prístup do distribučnej sústavy, tak žalobca bez právneho dôvodu uhradil platby za prístup do distribučnej sústavy, vydania ktorých sa domáhal podanou žalobou.

26. K žalobcom uplatnenému nároku sa uvádza, že v rámci rozhodovacej činnosti krajského súdu ako odvolacieho súdu, aj v iných obdobných skutkových a právnych veciach bolo rozhodované, avšak v záujme zabezpečenia princípu právnej istoty, obsahom ktorého je, aby sa na určitú právne relevantnú otázku v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, t.j. aby sa porovnateľné, resp. obdobné situácie posudzovali po právnej stránke rovnakým spôsobom, bolo v odvolacom konaní prerušené aj dané konanie o odvolaní žalovaného uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 14Cob/27/2019-284 zo dňa

27.05.2019 (právoplatným dňa 13.6.2019) až do skončenia konania o dovolaní podanom žalovaným proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/48/2018 zo dňa 19.09.2018, v podaní žalovaného zo dňa 23.10.2018. K prerušeniu tohto odvolacieho konania došlo v zmysle návrhu žalovaného, pretože krajský súd s prihliadnutím na väčšie množstvo prejednávanych právnych vecí, založených na obdobnom právnom základe, ako aj skutkovom, považoval za dôvodné, aby o rozhodujúcich právnych otázkach, na ktorých stojí posúdenie v konaní uplatnených nárokov, bolo prioritne rozhodnuté najvyšším súdom ako súdom dovolacím. V dovolacom konaní bola vymedzená ako podstatná otázka týkajúca sa právneho vzťahu medzi výrobcou elektriny a žalovaným ako prevádzkovateľom distribučnej sústavy, otázka posúdenia tohto právneho vzťahu podľa zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, resp. podľa zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a tiež otázka aplikácie Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 17/2014 ex nunc alebo ex tunc. Výsledkom dovolacieho konania bolo rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/95/2018 zo dňa 29. apríla 2020, z ktorého vyplynuli závery, z ktorých práve z titulu princípu právnej istoty bol povinný vychádzať aj krajský súd v danej odvolacej veci, keďže boli riešené spoločné právne otázky. Krajský súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/95/2018 zo dňa 29. apríla 2020 (ďalej aj len „uznesenie NS SR“), ktoré je rozhodnutím dovolacieho súdu, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že ako dovolací súd rieši len právnu otázku, ktorá predstavuje právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, ktorá je významná pre posúdenie prípustnosti dovolania, a tým riešil len otázku právneho úkonu - Zmluvu o pripojení uzavretú medzi žalobcom Plachtice Power, s.r.o., IČO: 45 713 316 a dovoľateľom, ktorá založila vzájomný právny vzťah medzi stranami a vznikla za účinnosti zákona č. 656/2004 Z.z. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v uznesení poukázal aj na prechodné ustanovenia obsiahnuté v zákone č. 251/2012 Z.z., konkrétne ust. § 96 ods. 7 prvá veta zákona č. 251/2012 Z.z. a upriamil pozornosť na právny rámec fungovania vnútorného trhu s elektrinou, ktorý je upravený v rámci práva Európskej únie, na ktorú skutočnosť okresný súd ani odvolací súd vo svojich rozhodnutiach nereflektovali, v ktorej súvislosti dovolací súd, a to NS SR poukázal na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/72/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou (ďalej „smernica“), ktorá predpokladá zabezpečenie otvoreného prístupu na trhu s elektrinou. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení uviedol, že „v rámci posúdenia zmluvy o pripojení, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným na základe zákona č. 656/2004 Z.z., je potrebné vychádzať aj zo smernice a v rámci interpretácie právnych noriem uplatniť eurokonformný výklad“ (ods. 16. uznesenia NS SR).

27. Z odseku 16.1., 16.2. odôvodnenia uznesenia NS SR vyplýva, že „žalovaný ako prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy bol podľa právnej úpravy účinnej v čase vzniku zmluvného vzťahu povinný na základe zmluvy umožniť pripojenie a zároveň prístup do distribučnej sústavy všetkým výrobcam elektriny za rovných (t.j. nediskriminačných) podmienok. Bez existencie takéhoto zmluvného vzťahu bezpodmienečne vyžadovaného zákonom č. 656/2004 Z.z. nemohol mať výrobca elektriny prístup do distribučnej sústavy a nemohol byť ani do nej pripojený. V zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. nebolo možné, aby výrobca elektriny uzatvoril s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy zmluvu o pripojení do distribučnej sústavy bez toho, aby súčasne neuzatvoril aj zmluvu o prístupe (resp. aby táto zmluva nebola súčasťou zmluvy o pripojení). Bez uzatvorenia zmluvy o prístupe, ktorú zákon č. 656/2004 Z.z. priamo vyžadoval - by nemohol výrobca elektriny pôsobiť na trhu s elektrinou, keďže by nespĺňal zákonnú podmienku priamo vyplývajúcu z ustanovenia § 21 ods. 2 písm. a) zákona č. 656/2004 Z.z. Zjednodušene povedané, aby mohol výrobca elektriny (t.j. žalobca) vyrábať elektrinu a dosahovať zisk z predmetu svojej činnosti ako základného znaku podnikania, musel rešpektovať zákonnú úpravu a splniť všetky podmienky stanovené zákonom č. 656/2004 Z.z. vrátane uzavretia zmluvy o prístupe a o pripojení k sústave so žalovaným ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy. Následne sa výrobca elektriny nemôže s úspechom brániť tvrdením, že jeho vôľou (resp. úmyslom) nebolo uzavrieť zmluvu o prístupe, keďže táto je obsiahnutá už v tom, že chcel ako výrobca pôsobiť na otvorenom trhu s elektrinou, s ktorým je spojené splnenie všetkých zákonných podmienok (resp. povinností).“

28. Krajský súd ďalej poukazuje na odôvodnenie uznesenia NS SR odsek 17., 17.1., z ktorého vyplýva záver dovolacieho súdu, že súdy nižšej inštancie nesprávne aplikovali ust. § 21 ods. 2 písm. a) v spojení s § 24 ods. 2 písm. h) zákona č. 656/2004 Z.z., ak vyslovili, že medzi stranami sporu nebola uzatvorená zmluva o prístupe, ak jej existencia podmieňovala oprávnenie žalobcu pôsobiť na otvorenom trhu s elektrinou ako výrobca elektriny. Podľa Najvyššieho súdu SR zo skutkového stavu ustáleného súdmi nižšej inštancie vyplynulo, že žalobca pôsobil a pôsobí na trhu s elektrinou ako výrobca elektriny, a teda nepochybne pre výkon svojej podnikateľskej činnosti musel mať za účinnosti zákona č. 656/2004 Z.z. so žalovaným ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe a o

pripojení do distribučnej sústavy, pričom rozhodnutia súdov nižšej inštancie spočívajú na nesprávnom právnom posúdení, v dôsledku čoho bolo dovolanie dôvodné; k rovnakému právnomu záveru dospeli aj ďalšie senáty obchodnoprávneho kolégia sp. zn. 3Obdo/18/2019, 1Obdo/13/2019, 1Obdo/18/2019, 1Obdo/25/2019, 2Obdo/9/2019. V odseku 18.2. odôvodnenia uznesenia NS SR bolo konštatované ... „Vyriešenie dovolateľom nastolenej otázky je tak relevantné pre vyriešenie tých sporov, v ktorých nebola medzi výrobcom elektriny a prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy“. Z odseku 19. odôvodnenia uznesenia NS SR vyplýva, že podľa názoru dovolacieho súdu nález Ústavného súdu SR na rozhodovaný spor nedopadá, keďže pri správnej aplikácii ustanovení § 21 ods. 2 písm. a) v spojení s § 24 ods. 2 písm. h) zákona č. 656/2004 Z.z. nemožno dospieť k záveru, že by medzi žalobcom a žalovaným nebola uzavretá zmluva o prístupe do distribučnej sústavy, a preto by vyriešenie dovolacej právnej otázky ohľadne účinkov nálezu Ústavného súdu SR malo výlučne len akademický charakter, z ktorého dôvodu dovolací súd túto dovolaciu otázku nebol oprávnený vyriešiť. Okrem iného, z uznesenia NS SR vyplýva, že súdy nižšej inštancie sú v rámci nového konania viazané právnym názorom dovolacieho súdu.

29. Krajský súd považoval za potrebné v odôvodnení tohto svojho rozsudku vyjadriť rozhodné a podstatné závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho vo vzťahu k riešenej dovolacej otázke, keďže jej riešenie považoval za významné s ohľadom aj k zvolenému postupu, a to už spomínaného prerušenia daného odvolacieho konania až do skončenia dovolacieho konania vyvolaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/48/2018 zo dňa 19.09.2018. Vzhľadom k prepojenosti predmetného odvolacieho konania s dovolacím konaním, výsledkom ktorého bolo uznesenie NS SR, potom aj krajský súd v odvolacom konaní, pri posudzovaní nároku žalobcu o (ne)existencii zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, a to zmluvy o prístupe žalobcu do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny, vychádzal z právnych záverov Najvyššieho súdu SR v uznesení.

30. V ďalšom štádiu odvolacieho konania krajský súd uznesením č.k. 14Cob/72/2020-405 zo dňa 3.2.2021, právoplatným dňa 1.3.2021, odvolacie konanie v tejto veci prerušil do skončenia konania o sťažnosti podanej na Ústavný súd SR vo veci porušenia základných práv a slobôd rozhodnutím Najvyššieho súdu SR v uznesení sp. zn. 3Obdo/18/2019 zo dňa 20. novembra 2019, ktoré konanie pred ústavným súdom bolo vedené pod sp. zn. Rvp 352/2020. K tomuto prerušeniu pristúpil krajský súd v súvislosti s jeho rozhodovacou činnosťou v iných konaniach, keď vystupujúci iný žalobca prostredníctvom zvoleného zástupcu oznámil, že podáva na Ústavný súd SR sťažnosť podľa Čl. 127 Ústavy SR, a to vo veci porušenia základných práv a slobôd, práve uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/18/2019 a vec je vedená pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. Rvp 352/2020. V zmysle tohto podania v inej veci žalobca mal za to, že táto ústavná sťažnosť je spôsobilá spochybníť právne závery dovolacieho súdu o tom, že:

- existenciu právneho titulu k platbám za prístup, ktorá bola vyhláškou č. 221/2013 Z.z. zavedená počas režimu nového zákona o energetike, je potrebné posudzovať podľa starého a neplatného zákona o energetike, t.j. zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike,
- v dôsledku uzatvorenia zmluvy o pripojení za účinnosti starého zákona o energetike medzi stranami musela vzniknúť aj „zmluva o prístupe.“ Inak povedané, podľa názoru dovolacieho súdu zmluva o pripojení, uzatvorená za účinnosti starého zákona o energetike v sebe nevyhnutne subsumuje aj „zmluvu o prístupe“,
- každý výrobca, ktorý mal záujem pôsobiť na energetickom trhu, musel mať vôľu uzatvoriť „zmluvu o prístupe“, a preto sa nemôže úspešne brániť, že takáto zmluva neexistuje, keďže takúto zmluvu bol podľa názoru dovolacieho súdu povinný uzatvoriť na základe znenia ust. § 21 ods. 2 písm. a) starého zákona o energetike,
- podľa dovolacieho súdu „zmluva o prístupe“, ktorá mala (údajne) vzniknúť na základe uzatvorenia zmluvy o pripojení, za účinnosti starého zákona o energetike, nie je v rozpore s novším zákonom o energetike. Podľa názoru dovolacieho súdu zmluvné strany nemuseli „zmluvu o prístupe“ uviesť do súladu so znením ust. § 26 ods. 5 zákona o energetike.

31. Z dôvodu obsahu podanej ústavnej sťažnosti krajský súd mal za to, že v konaní pred Ústavným súdom SR ako podstatné sa budú riešiť otázky existujúceho, resp. neexistujúceho právneho vzťahu medzi žalobcom ako výrobcom elektriny a žalovaným ako prevádzkovateľom distribučnej sústavy v rovine posúdenia existencie, resp. neexistencie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií

elektriny, aplikácie právnej normy, čo boli podľa názoru krajského súdu rozhodné právne otázky, ktoré krajský súd rieši aj v rámci tohto vyvolaného odvolacieho konania.

32. Krajský súd preto dané odvolacie konanie prerušil pre vyvolané konanie podanou ústavnou sťažnosťou pred Ústavným súdom SR, v rámci ktorého vyriešené otázky budú mať zásadný dopad vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu na vrátenie platieb, o ktorých žalobca tvrdí, že boli žalovanému vyplácané na základe ustanovenia vyhlášky č. 221/2013 Z.z., ohľadom ktorého ústavný súd konštatoval jeho protiústavnosť (sp. zn. ÚS 17/2014 zo dňa 22. júna 2016). Na základe uznesenia o prerušení tohto odvolacieho konania v odseku 22. odôvodnenia uznesenia sp. zn. 14Cob/72/2020 zo dňa 3.3.2021, pod ktorou spisovou značkou pôvodne bolo vedené dané odvolacie konanie, krajský súd dospel k záveru, že konanie pred ústavným súdom môže zasiahnuť do daného odvolacieho konania, v ktorom sa rieši nárok na vrátenie platieb vyplatených, resp. započítaných na základe ústavným súdom konštatovaného neústavného ustanovenia vyhlášky č. 221/2013 Z.z.

33. Výsledkom konania pred Ústavným súdom SR bolo uznesenie č.k. III. ÚS 167/2022-250 zo dňa 24. marca 2022, ktorým ústavné sťažnosti boli odmietnuté. V odseku 19. odôvodnenia tohto uznesenia sa uvádza, že ..., „výsledkom právneho posúdenia najvyššieho súdu bol záver o tom, že povinnosť výrobcu elektriny uzavrieť zmluvu o prístupe a pripojení k sústave s prevádzkovateľom vyplýva z ust. § 21 ods. 2 písm. a) zákona č. 656/2004 Z.z.. Po vyhodnotení týchto podstatných aspektov Najvyšší súd SR dospel k záveru, že zmluva o prístupe do distribučnej sústavy bola súčasťou zmluvy o pripojení. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňujú, nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutých uznesení. Tvrdenie sťažovateľov, že prístup do distribučnej sústavy nepotrebovali, pretože výrobca vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy len dodá - „vpustí“, vyznieva nepresvedčivo, keďže výrobou a následným predajom energie sa napĺňa podstata podnikateľskej činnosti sťažovateľom. Sťažovatelia nepochybne nepotrebujú energiu do sústavy len tak bez jej ďalšieho využitia vpustiť“.

34. Z odseku 20. odôvodnenia predmetného uznesenia Ústavného súdu SR vyplýva ..., „Najvyšší súd primárne posudzoval právny vzťah medzi žalovanou a sťažovateľmi podľa zákona č. 656/2004 Z.z., pretože zmluva o pripojení bola medzi stranami uzavretá za účinnosti tohto zákona. Jeho ustanovenia boli relevantné pre právne posúdenie vecí vrátane povinnosti uzavrieť zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy. Nič na tom menení ani skutočnosť, že vyhláška, ktorá zaviedla povinnosť platby za prístup, nadobudla účinnosť neskôr a žalovaná začala vyberať platbu až začiatkom roka 2014. Rozhodujúcou skutočnosťou bolo to, či výrobca mal uzavretú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy. Právne posúdenie vzťahu medzi sťažovateľmi a žalovanou, so záverom o tom, že medzi týmito stranami došlo k uzavretiu zmluvy o prístupe, má racionálny základ, preto nie je arbitrárny, či svojvoľný“. Ďalej v odseku 21. odôvodnenia uznesenia Ústavného súdu SR sa uvádza, že vzhľadom na právny záver o tom, že medzi stranami bola uzavretá zmluva o prístupe do distribučnej sústavy, sa právne závery Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 17/2014 na právny vzťah medzi sťažovateľmi a žalovanou nevzťahujú. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 17/2014 dopadá len na právnu úpravu, no nie na vzťah strán založený zmluvou. To vylučuje rozpor namietaných uznesení s nálezom Ústavného súdu SR o nesúlade časti vyhlášky. Ústavný súd mal za to, že rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa Čl. 46 ods. 1, Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, či práva podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a preto boli ústavné sťažnosti odmietnuté.

35. Následne po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR ako dovolacieho súdu a Ústavného súdu SR krajský súd podľa uznesenia č.k. 14Cob/61/2022-431 zo dňa 30.11.2022, právoplatného dňa 19.12.2022, rozhodol o pokračovaní v odvolacom konaní. Vzhľadom k vývoju aj iných odvolacích sporových vecí bola zo strany krajského súdu daná výzva zo dňa 30.11.2022 (č.l. 433 spisu), či žalobca trvá na podanej žalobe alebo túto berie späť, po jej doručení a uplynutí poskytnutej lehoty, zostal právny zástupca žalobcu nečinný.

36. Z dôvodu už zachovaného zákonného postupu podľa ust. § 373 ods. 3, § 374 ods. 1, 2 CSP krajský súd v záujme prehľadnosti odôvodnenia svojho rozhodnutia už nevyjadroval podania sporových strán, ktoré boli dokladané do súdneho spisu a ktoré viacmenej mali väzbu k procesným rozhodnutiam krajského súdu o prerušení odvolacieho konania tak z titulu vyvolaného dovolacieho konania pred Najvyšším súdom SR a podaním ústavnej sťažnosti pred Ústavným súdom SR.

37. Žalobca sa žalobou voči žalovanému domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, celkovo v sume 20.979,97 Eur z dôvodu, že zo strany žalovaného boli žalobcovi vystavené faktúry za prístup do distribučnej sústavy, týkajúce sa zariadenia žalobcu za obdobia roku 2014, ktoré vystavené faktúry žalobca uhradil, resp. boli jednostranne započítané zo strany žalovaného, pričom vychádzajúc z ust. § 26 ods. 23 vyhlášky č. 221/2013 Z.z. takúto povinnosť žalobca nemal, čo vyvodzoval z toho, že so žalovaným nemal uzavretú zmluvu o prístupe. Pre účtovanie platby za prístup do distribučnej sústavy podľa žalobcu neexistoval zmluvný podklad s tým, že žalobca poukázal aj na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 17/2014 zo dňa 22.06.2016. Žalobca v žalobe poukázal na jednotlivé faktúry za prístup do distribučnej sústavy za obdobie roku 2014, ako aj potvrdenia o ich úhrade, prípadne oznámenia o realizovaní jednostranného zápočtu, čo sa stalo prílohou žaloby žalobcu. Podstata obrany žalovaného voči žalobcovmu nároku bola v tom, že platba za prístup do distribučnej sústavy bola žalobcovi účtovaná oprávnené, pretože zmluva o pripojení, ktorá založila právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným, bola uzatvorená za účinnosti zákona č. 656/2004 Z.z. s tým, že žalovaný poukázal na prechodné ustanovenia zákona č. 251/2012 Z.z. a vyjadrenie, že zmluva o pripojení subsumuje v sebe aj zmluvu o prístupe.

38. Nebolo sporné medzi žalobcom a žalovaným to, že bola uzavretá Zmluva o pripojení dňa 13.01.2011 (č.l. 64), pričom podľa bodu 1.1 Zmluvy žalovaný sa zaväzuje za podmienok dohodnutých v tejto zmluve pripojenie zariadenia odberateľa do distribučnej sústavy žalovaného. Zmluva bola uzavretá v zmysle ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike (ďalej len „Zmluva zo dňa 13.01.2011“). Spornou právnou skutočnosťou medzi zmluvnými stranami bolo, či medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o prístupe, na podklade ktorého zmluvného vzťahu vznikol právny základ pre účtovanie platby za prístup do distribučnej sústavy a v nadväznosti na vyhodnotenie uvedeného, či teda vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie alebo nie.

39. Krajský súd ako súd odvolací na základe vyriešených právnych otázok v dovolacom konaní pred Najvyšším súdom SR a v konaní pred Ústavným súdom SR, ktoré boli spoločné a podstatné aj pre danú odvolaciu vec, dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, a preto vo vyvolanom odvolacom konaní rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 20.797,97 Eur spolu s príslušenstvom, a to úrokom z omeškania a vo výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania zmenil podľa ust. § 388 CSP tak, že žalobu žalobcu zamietol. Bolo nesporné, že Zmluva o pripojení zo dňa 13.01.2011 bola uzavretá za účinnosti zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike. V zmysle ust. § 96 ods. 7 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike zmluvy uzatvorené podľa doterajších predpisov zostávajú v platnosti. Vzhľadom na uvedené prechodné ustanovenie zákona č. 251/2012 Z.z. zmluva zostala v platnosti aj po nadobudnutí jeho účinnosti 01.09.2012. Podľa Zmluvy zo dňa 13.1.2011 sa žalovaný zaviazal zabezpečiť a umožniť odberateľovi za podmienok dohodnutých v tejto zmluve pripojenie zariadenia odberateľa do distribučnej sústavy žalovaného a odberateľ sa zaviazal zaplatiť žalovanému pripojovací poplatok. Danou zmluvou bola dohodnutá aj maximálna rezervovaná kapacita.

40. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví vydal vyhlášku č. 221/2013 Z.z., ktorou od 01.01.2014 zaviedol pre výrobcov elektrickej energie novú platbu, a to platbu za prístup do distribučnej sústavy (tzv. G-komponent). Podľa ust. § 26 ods. 23 citovanej vyhlášky mal každý výrobca elektriny pripojený do distribučnej sústavy povinnosť uhrádzať platbu za prístup, a to aj v prípade, ak takýto výrobca nemal s prevádzkovateľom distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o pripojení alebo zmluvu o prístupe. Ústavný súd SR Nálezom sp. zn. PL ÚS 17/2014 zo dňa 22.06.2014 rozhodol tak, že časť ust. § 26 ods. 23 citovanej vyhlášky je protiústavná. Ústavný súd SR konštatoval, že povinnosť výrobcu elektriny uhrádzať platbu za prístup do distribučnej sústavy môže vzniknúť len na základe uzatvorenej zmluvy o prístupe.

41. Pre uplatnený žalobcov nárok bolo podstatné právne posúdenie veci, a to uzavretie Zmluvy medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 13.1.2011 za zaviazanosti už vyslovených a vyriešených právnych otázok Najvyšším súdom SR ako súdom dovolacím a Ústavným súdom SR, pre konanie ktorých v danej odvolacej veci krajský súd prerušil konanie o odvolaní žalovaného.

42. Krajský súd vo väzbe na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/95/2018 zo dňa 29. apríla 2020 poukazuje na ust. § 21 ods. 2 písm. a) zákona č. 656/2004 Z.z. v spojení s ust. § 24 ods. 2 písm. h) zákona č. 656/2004 Z.z., ako aj Smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/72/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorá predpokladá zabezpečenie otvoreného prístupu na trhu s elektrinou. Smernica priamo predpokladá a zaväzuje členské štáty zabezpečiť

nediskriminačné tarify za prístup pre všetkých užívateľov distribučnej sústavy. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/95/2018 zo dňa 29. apríla 2020 odsek 16.1. odôvodnenia vyplýva, že žalovaný ako prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy bol podľa právnej úpravy účinnej v čase vzniku zmluvného vzťahu povinný na základe zmluvy umožniť pripojenie a zároveň prístup do distribučnej sústavy všetkým výrobcom elektriny za rovnakých (nediskriminačných) podmienok. Bez existencie takéhoto zmluvného vzťahu, bezpodmienečne vyžadovaného zákonom č. 656/2004 Z.z. nemohol mať výrobca elektriny prístup do distribučnej sústavy a nemohol byť ani do nej pripojený. V zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. nebolo možné, aby výrobca elektriny uzatvoril s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy zmluvu o pripojení do distribučnej sústavy bez toho, aby súčasne neuzatvoril aj zmluvu o prístupe (resp. aby táto zmluva nebola súčasťou zmluvy o pripojení). Bez uzatvorenia zmluvy o prístupe, ktorú zákon č. 656/2004 Z.z. priamo vyžadoval - by nemohol výrobca elektriny pôsobiť na trhu s elektrinou, keďže by nespĺňal zákonnú podmienku priamo vyplývajúcu z ust. § 21 ods. 2 písm. a) zákona č. 656/2004 Z.z. Zjednodušene povedané, aby mohol výrobca elektriny t.j. žalobca vyrábať elektrinu a dosahovať zisk k predmetu svojej činnosti ako základného znaku podnikania, musel rešpektovať zákonnú úpravu a splniť všetky podmienky stanovené zákonom č. 656/2004 Z.z. vrátane uzatvorenia zmluvy o prístupe a o pripojení k sústave so žalovaným ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy. Následne sa výrobca elektriny nemôže s úspechom brániť tvrdením, že jeho vôľou (resp. úmyslom) nebolo uzavrieť zmluvu o prístupe, keďže táto je obsiahnutá už v tom, že chcel ako výrobca pôsobiť na otvorenom trhu s elektrinou, s ktorým je spojené splnenie všetkých zákonných podmienok (resp. povinností) (ods. 16.2. odôvodnenia predmetného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR). Ďalej Najvyšší súd SR v odseku 16.3. odôvodnenia uznesenia sp. zn. 4Obdo/95/2018 zo dňa 29. apríla 2020 uvádza „...„Povinnosti prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy umožniť výrobcovi elektriny pripojenie a prístup do distribučnej sústavy na základe zmluvy o prístupe a o pripojení k sústave predpokladanej zákonom č. 656/2004 Z.z. (§ 21 ods. 2 písm. a), § 24 ods. 2 písm. h) zákona č. 656/2004 Z.z.) zodpovedá právo prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy požadovať od výrobcu elektriny odplatu za túto poskytnutú službu. Na tejto skutočnosti nemení nič ani zmena právnej úpravy obsiahnutá v zákone č. 251/2012 Z.z., ktorý upravuje niektoré zmluvné typy medzi subjektmi vykonávajúcimi činnosť na trhu s elektrinou odlišne od zákona č. 656/2004 Z.z.. Pokiaľ zmluva uzavretá podľa zákona č. 656/2004 Z.z. nie je v rozpore so zákonom č. 251/2012 Z.z., nebolo povinnosťou zmluvných strán uzavrieť novú zmluvu, keďže táto zostáva platná“.

43. Najvyšší súd SR ako súd dovolací mal za to, že ak žalobca pôsobil, resp. pôsobí na trhu s elektrinou ako výrobca elektriny, tak nepochybne na výkon svojej podnikateľskej činnosti musel mať za účinnosti zákona č. 656/2004 Z.z. so žalovaným ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe a o pripojení do distribučnej sústavy. Ďalej mal za to, že Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 17/2014 zo dňa 22. júna 2016 na rozhodovaný spor nedopadá, keďže pri aplikácii ust. § 21 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 24 ods. 2 písm. h) zákona č. 656/2004 Z.z. nemožno dospieť k záveru, že by medzi žalobcom a žalovaným nebola uzavretá zmluva o prístupe do distribučnej sústavy.

44. Krajský súd pre posúdenie danej odvolacej veci, za rešpektovania princípu právnej istoty poukazuje aj na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, kde boli vyslovené totožné právne závery sp. zn. 1Obdo/25/2019 zo dňa 19.02.2020, sp. zn. 1Obdo/13/2019 zo dňa 05.03.2020, sp. zn. 2Obdo/9/2019 zo dňa 31.03.2019, sp. zn. 2Obdo/15/2019 zo dňa 30.04.2020, sp. zn. 1Obdo/18/2019 zo dňa 19.02.2020, sp. zn. 3Obdo/18/2019 zo dňa 20.11.2019. Rozhodnutia Najvyššieho súdu SR boli podrobené aj konaniu pred Ústavným súdom SR, s výsledkom uznesenia Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 167/2020-250 zo dňa 24. marca 2020, ktorým boli ústavné sťažnosti uvedených výrobcov elektriny odmietnuté. V tomto uznesení ústavný súd v odseku 16. odôvodnenia uviedol, že všeobecné súdy boli konfrontované s množstvom žalôb výrobcov elektriny s obdobným predmetom konania, preto bolo nepochybne žiaduce, aby najvyšší súd vec hmotno-právne posúdil. Najvyšší súd v rozsahu dovolacej otázky opätovne právne posúdil právny vzťah medzi žalovaným a výrobcami elektriny, ktorý bol založený zmluvami o pripojení. Najvyšší súd hodnotil predmet činnosti a podnikania sťažovateľov ako výrobcov elektriny, či sťažovatelia ako výrobcovia elektriny z podstaty svojej podnikateľskej činnosti potrebovali prístup do distribučnej sústavy, podmienky stanovené právnou úpravou, účinnou v čase vzniku právneho vzťahu medzi stranami sporu, t.j. zákonom č. 656/2004 Z.z. Najvyšší súd dospel k záveru, že povinnosť výrobcu elektriny uzatvoriť zmluvu o prístupe a pripojení k sústave s prevádzkovateľom vyplývala z ust. § 21 ods. 2 písm. a) zákona č. 656/2004 Z.z. Po vyhodnotení týchto podstatných aspektov najvyšší súd dospel k záveru, že zmluva o prístupe do distribučnej sústavy bola súčasťou zmluvy o pripojení. Najvyšší súd SR týmto nezasiahol do skutkového stavu, nevykonal žiadne nové dôkazy, ale zistený skutkový stav

právne posúdil potom, ako vyložil právne normy obsiahnuté v zákone č. 656/2004 Z.z.. To, že toto právne posúdenie je iné ako právne posúdenie okresného súdu a krajského súdu, neznamená, že by išlo o zásah do týchto súdmi zisteného skutkového stavu veci. Išlo o právne posúdenie nepochybne prejavenej vôle zúčastnených subjektov tak, ako bola zachytená v písomne uzavretých zmluvách. V konaní nebolo sporné to, s akým obsahom boli medzi stranami uzavreté zmluvy, teda nešlo o skutkový spor. Spor bol výlučne o právnom posúdení týchto zmlúv, teda o tom, aké právne následky sa s takto uzatvorenými zmluvami, vzhľadom na právnu úpravu, spájali. Ďalej ústavný súd v odseku 19. odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že výsledkom právneho posúdenia najvyššieho súdu bol záver o tom, že povinnosť výrobcu elektriny uzavrieť zmluvu o prístupe a pripojení k sústave s prevádzkovateľom vyplýva z ust. § 21 ods. 2 písm. a) zákona č. 656/2004 Z.z. Po vyhodnotení týchto podstatných aspektov najvyšší súd dospel k záveru, že zmluva o prístupe do distribučnej sústavy bola súčasťou zmluvy o pripojení. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňujú, nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutých uznesení. Tvrdenie sťažovateľov, že prístup do distribučnej sústavy nepotrebovali, pretože výrobca vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy len dodá - „vpustí“, vyznela pre ústavný súd nepresvedčivo, keďže výrobou a následným predajom energie sa naplňa podstata podnikateľskej činnosti sťažovateľov. Podľa ústavného súdu sťažovatelia nepochybne nepotrebujú energiu do sústavy len tak, bez jej ďalšieho využitia vpustiť.

45. V odseku 20. odôvodnenia uznesenia Ústavný súd SR uviedol, že Najvyšší súd SR určil, podľa ktorého právneho predpisu sa právny vzťah bude posudzovať, a to podľa zákona č. 656/2004 Z.z., ak zmluva o pripojení bola uzavretá za účinnosti tohto zákona, ustanovenia ktorého zákona boli relevantné pre právne posúdenie veci vrátane povinnosti uzavrieť zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy. Nič na tom nezmenila ani skutočnosť, že vyhláška, ktorá zaviedla povinnosť platby za prístup, nadobudla účinnosť neskôr. Právne posúdenie vzťahu medzi sťažovateľmi a žalovaným, so záverom o tom, že medzi týmito stranami došlo k uzavretiu zmluvy o prístupe, má racionálny základ, preto nie je arbitrárny, či svojvoľný. V odseku 21. odôvodnenia uznesenia Ústavný súd SR ďalej uviedol, že vzhľadom na právny záver o tom, že medzi stranami bola uzavretá zmluva o prístupe do distribučnej sústavy, sa právne závery Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 17/2014 na právny vzťah medzi sťažovateľmi a žalovaným nevzťahujú. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 17/2014 dopadá len na právnu úpravu, no nie na vzťah založený zmluvou. To vylučuje rozpor namietaných uznesení s nálezom ústavného súdu o nesúlade časti vyhlášky.

46. Krajský súd uvádza, že Najvyšší súd SR vydal rozhodnutia pochádzajúce z viacerých senátov najvyššieho súdu založené na rovnakom právnom názore, podľa ktorého zákon č. 656/2004 Z.z., účinný v čase uzavretia zmluvy o pripojení, podmieňoval pôsobenie výrobcu elektriny na trhu okrem iného uzatvorením zmluvy o prístupe do sústavy. Išlo o zákonnú podmienku, pričom zmluva o prístupe a o pripojení k sústave, uzatvorená podľa zákona č. 656/2004 Z.z. neodporuje neskoršej právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 251/2012 Z.z.

47. Krajský súd poukazuje na to, že prebiehali obdobné spory vyvolané výrobcami elektriny z obnoviteľných zdrojov energie voči prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy na obdobnom skutkovom a právnom základe, ako aj daná prejednávaná odvolacia vec. Najvyšší súd SR v rozhodovacej činnosti na rozdiel od rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu dospel k záveru, že povinnosť výrobcov elektriny uzatvoriť zmluvu o prístupe a pripojení k sústave s prevádzkovateľom vyplývala z ust. § 21 ods. 2 písm. a) zákona č. 656/2004 Z.z. a že zmluva o prístupe do distribučnej sústavy bola súčasťou zmluvy o pripojení. Najvyšší súd SR tak odlišne právne posúdil zmluvné vzťahy medzi výrobcami elektriny a prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, založené zmluvami o pripojení uzatvorenými za účinnosti zákona č. 656/2004 Z.z., než boli posúdené v rámci doterajšej rozhodovacej činnosti okresnými súdmi a odvolacím súdom. Rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR ako súdu dovolacieho v skutkovo a právne obdobných veciach sa stala tak konštantná, ustálená, čo znamená, že v tomto odvolacom konaní bol krajský súd povinný z tejto rozhodovacej činnosti vychádzať a túto aplikovať.

48. Na základe vyslovených názorov, záverov Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR odvolací súd dospel k záveru o opodstatnenosti odvolania žalovaného, a tým nesprávnosti prijatého právneho záveru okresným súdom. Krajský súd práve pre princíp právnej istoty, vyslovených právnych názorov Najvyšším súdom SR a Ústavným súdom SR dospel k záveru, že zmluva o prístupe do distribučnej sústavy bola obsiahnutá, resp. bola súčasťou Zmluvy o pripojení zariadenia odberateľa - výrobcu do

distribučnej sústavy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 13.01.2011. Žalobca, ktorý pôsobil na trhu s elektrinou ako výrobca elektriny, nepochybne na výkon svojej podnikateľskej činnosti musel mať za účinnosti zákona č. 656/2004 Z.z. so žalovaným ako prevádzkovateľom distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe a o pripojení do distribučnej sústavy. Povinnosti žalovaného umožniť žalobcovi pripojenie a prístup do distribučnej sústavy na základe zmluvy o prístupe a o pripojení k sústave predpokladanej zákonom č. 656/2004 Z.z. (§ 21 ods. 2 písm. a), § 24 ods. 2 písm. h) zákona č. 656/2004 Z.z. v spojení s ust. § 96 ods. 7 zákona č. 251/2012 Z.z.), zodpovedá právo žalovaného požadovať od žalobcu odplatu za túto poskytnutú službu, a to poplatok za prístup do distribučnej sústavy. Poplatok za prístup do distribučnej sústavy preto mal zmluvný základ, nebol požadovaný žalovaným v rozpore s právnou úpravou, nebolo potrebné, aby medzi zmluvnými stranami bola uzavretá nová zmluva podľa zákona č. 251/2012 Z.z., ak bola uzavretá medzi výrobcom elektriny a prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy zmluva o prístupe a o pripojení k sústave podľa zákona č. 656/2004 Z.z. Žalobcovi tak na základe uzavretej Zmluvy o pripojení zo dňa 13.01.2011, ktorej súčasťou bola zmluva o prístupe, vznikla povinnosť uhrádzať žalovanému aj platby za prístup do distribučnej sústavy, tzv. G-komponent, ktorý poplatok bol fakturovaný žalovaným v súlade s ust. § 26 ods. 23 vyhlášky č. 221/2013 Z.z. Ak žalobca bol povinný zaplatiť poplatok za prístup do distribučnej sústavy, tak nemohlo na strane žalovaného vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

49. Na základe vyjadrených právnych záverov krajským súdom, ktoré vychádzali zo záverov Najvyššieho súdu a Ústavného súdu SR, čo viedlo k zachovaniu princípu právnej istoty, aby sa v konaní pred súdmi na určitú právne relevantnú otázku v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, resp. aby sa porovnateľné, resp. obdobné situácie posudzovali po právnej stránke rovnakým spôsobom, došlo v odvolacom konaní k zmene napadnutého rozsudku okresného súdu a k zamietnutiu žaloby žalobcu.

50. Podľa ust. § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

51. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

52. Podľa ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

53. Krajský súd v odvolacom konaní zmenil rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch a súčasne za aplikácie ust. § 396 ods. 2 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a odvolacích trov tak, že žalovaný ako úspešná sporová strana má voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

54. Z § 257 CSP je zrejmé, že jeho aplikácia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Nepochybne musí ísť o celkom výnimočný prípad. Zákon, a to Civilný sporový poriadok nedefinuje dôvody hodné osobitného zreteľa a je vždy ponechané na posúdenie tej - ktorej sporovej právnej veci, či takéto dôvody tu boli dané, aby mohlo byť súdom aplikované ust. § 257 CSP. Vyhodnotenie existencie alebo neexistencie dôvodov hodných osobitného zreteľa je preto ponechávané na posúdení súdu. Už na základe ustálenej súdnej praxe je zrejmé, že výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, alebo aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Aplikácia § 257 CSP preto môže byť založená len na výnimočnosti okolnosti sporu alebo pomerov na strane účastníkov. Krajský súd zdôrazňuje, že aplikácia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná.

55. Podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

56. Podľa Čl. 46 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

57. Krajský súd pri posudzovaní výnimočnosti okolností sporu vychádzal aj z vyššie uvedeného článku Ústavy Slovenskej republiky v spojení s Čl. 2 ods. 1 CSP s dôrazom na to, že žalobca doručením žaloby vyvolal spor, v ktorom sa domáhal svojho práva, súdnej ochrany. Svoje právo na zaplatenie peňažnej pohľadávky voči žalovanému uplatnil v súlade s podmienkami o súdnej ochrane, ktoré vyplývajú z Civilného sporového poriadku. Voči nároku uplatnenému žalobcom sa žalovaný rovnako v súlade s podmienkami o súdnej ochrane v rámci prostriedkov procesnej obrany bránil námietkou jeho nedôvodnosti v priebehu celého súdneho konania, keď poukazoval aj na právne závery vyjadrené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR v obdobných sporových veciach a závery vyslovené Ústavným súdom SR v Náleze č.k. III. ÚS 257/2020-256 zo dňa 14.12.2021 a v uznesení č.k. III. ÚS 167/2022-250 zo dňa 24. marca 2022.

58. Krajský súd v prejednávanej veci nevzhladol zákonné predpoklady pre použitie moderačného práva, pretože bolo len a výlučne na úvahe žalobcu, či bude v konaní pokračovať (a vystaví sa na základe právneho názoru Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR prípadnému neúspechu v konaní, a tým i riziku znášania trov konania svojich i protistrany) alebo vezme žalobu späť. K prijatému záveru krajským súdom sa poukazuje primerane aj na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 144/2010, podľa ktorého „...použitie ust. § 150 ods. 1 O.s.p. musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. V opačnom prípade nepriznanie trov súdneho konania je zásahom do práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR“.

59. Krajský súd v danej veci nezistil dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by malo byť použité ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov súdneho konania a ten tu nebol daný ani okolnosťami veci.

60. V zhrňujúcom závere odvolací súd uvádza, že o nároku na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania rozhodol v zmysle zásady úspechu vo veci, pokiaľ neboli zistené dôvody postupu v zmysle ust. § 257 CSP a žalovanému ako úspešnej sporovej strane voči žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

61. Len k úplnosti dodáva odvolací súd, že rozhodovaním o nároku na náhradu trov konania môže súd zasiahnuť aj do základného práva vlastníť podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť „úspešnému“ účastníkovi náhradu trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním vynaložil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.